

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi eräiden ennak-
kopäätösten maksuperusteista sekä siihen liittyvien lakien
muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista. Lakia sovellettaisiin hakemuksesta annettaviin verohallinnon, Tullihallituksen ja Ajoneuvohallintokeskuksen päätöksiin, jotka sisältävät verotusta koskevan sitovan ennakkoratkaisun tai ennakkotiedon. Laki antaisi mahdollisuuden periä päätöksistä omakustannusarvoa pienemmän maksun, mikä vas-

taa nykyistä käytäntöä. Maksujen suuruus vahvistettaisiin asetuksella.

Ajoneuvoverolaissa ja polttoainemaksusta annetussa laissa oleva lakiviittaus ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi tässä esityksessä tarkoitettuun uuteen lakiin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Yleistä

Maksullista toimintaa sääntelee perustuslain nojalla annettu maksulainsäädäntö. Käytännössä maksullista toimintaa ohjaavat lisäksi muun muassa valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) ja valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) säännökset sekä valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin määräykset ja ohjeet. Valtion maksuperustelaki (150/1992) on yleislaki, jossa suoritteiden maksullisuus on pääsääntönä. Maksu voidaan jättää perimättä, jos suoritteiden maksuttomuudelle on perusteltu syy. Maksuttomia ovat laissa erikseen määritellyt suoritteet. Näitä ovat muun muassa kollektiivisuoritteet, joilla yleensä tarkoitetaan valtion yleistä hallintoa ja järjestyksen ylläpitoa. Myös viranomaisen neuvot, ohjeet, opastus ja tiedottaminen ovat asiakkaalle maksuttomia, jos niistä aiheutuu vain vähäisiä kustannuksia eikä maksullisuudelle ole erityistä syytä. Hallintolain (434/2003) nojalla maksutonta on neuvonta, joka koskee hallintoasian hoitamiseen ja asiointiin välittömästi liittyviä kysymyksiä ja tiedusteluihin vastaamista.

Verohallinnon ja tullilaitoksen suoritteet ovat asiakkaalle pääosin maksuttomia, ja

Ajoneuvohallintokeskuksen suoritteet ovat asiakkaalle pääosin maksullisia. Verohallinnossa ja tullilaitoksessa on maksutonta muun muassa verojen, tullien ja maksujen kanto ja perintä samoin kuin verovalvonta ja tavanomainen tullivalvonta, jotka rahoitetaan valtion talousarvion määrärahoilla. Asiakas ei maksa myöskään ilmoittamis- ja maksuvollisuuden täyttämiseksi saamastaan neuvonnasta. Ajoneuvohallintokeskuksen maksutonta toimintaa ovat tutkimustoiminta ja määrättyt valvontatehtävät, jotka rahoitetaan maksullisen toiminnan tuloista syntyvällä ylijäämällä ja valtion talousarviossa on määräraha lähinnä ajoneuvoverotuksen toimittamiseen.

Valtion maksuperustelain mukaan vastaanottajan on suoritettava maksu muun muassa hakemuksesta annettavista päätöksistä taikka muista vastaanottajan toimenpiteestä johtuvista suoritteista. Julkisoikeudellisen suoritteiden hinnoittelun perusteena ovat pääsääntöisesti suoritteiden tuottamisesta valtiolle aiheutuneet keskimääräiset kokonaiskustannukset, eli omakustannusarvo. Valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa säädetyin edellytyksin maksu voidaan jättää kokonaan perimättä tai periä omakustannusarvoa alempana.

Valtion maksuperustelain mukaisin edellytyksin asianomainen ministeriö päättää hal-

linnonalansa viranomaisten suoritteiden maksullisuudesta. Lain mukaan ministeriö päättää, mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä maksu määrätään omakustannusarvon perusteella ja mitkä suoritteet hinnoitellaan liiketaloudellisin perustein. Ministeriö päättää lisäksi laissa tarkoitetuista julkisoikeudellisten suoritteiden kiinteistä maksuista sekä laissa olevin perustein siitä, mistä suoritteista maksu voidaan määrätä suoritteen omakustannusarvosta poiketen.

Verohallinnon suoritteiden maksuista säädetään valtiovarainministeriön asetuksessa 1261/2004 ja tullilaitoksen suoritteiden maksullisuudesta valtiovarainministeriön asetuksessa 1212/2004. Asetukset ovat voimassa vuoden 2006 loppuun. Ajoneuvohallintokeskuksen maksuista säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa 1010/2005, joka on voimassa vuoden 2007 loppuun.

Verohallinnon maksullisten suoritteiden keskeisimmän ryhmän muodostavat hakemuksesta annettavat keskusverolautakunnan ennakkoratkaisut sekä verovirastojen antamat ennakkoratkaisut ja ennakkotiedot. Maksullisia ennakkoratkaisuja antavat lisäksi Tullihallitus ja Ajoneuvohallintokeskus. Päätöksiä annetaan vuosittain noin 3500–3 900 kappaletta. Näistä verohallinto antaa yli 90 prosenttia, Tullihallitus alle 10 prosenttia ja Ajoneuvohallintokeskus noin 0,5 prosenttia.

1.2. Maksuperustelain soveltaminen

Ennakkoratkaisut ja ennakkotiedot on katsottu valtion maksuperustelain 3 §:ssä tarkoitetuiksi julkisoikeudellisiksi suoritteiksi. Päätöksistä on peritty kiinteä maksu. Perusteena on käytetty suoritteiden keskimääräisiä kokonaiskustannuksia, kuten laki edellyttää. Maksun määrääminen omakustannusarvon mukaiseksi on kuitenkin käytännössä ollut vaikeaa monista syistä. Päätösten erityispiirteiden vuoksi kustannusvastaavuuteen pyrkimistä ei ole edes pidetty hinnoittelun perimmäisen tarkoituksen mukaisena. Vaikka hinnoittelun lähtökohtana ovat olleet omakustannusarvon mukaiset keskimääräiset kokonaiskustannukset, omakustannusarvoa alempi maksu on käytännössä vakiintunut pääsäännöksi.

Valtion maksuperustelain 6 §:n

3 momentissa säädetään poikkeuksista omakustannusarvon mukaisiin maksuihin. Lainkohdan mukaan maksu voidaan jättää kokonaan perimättä tai periä omakustannusarvoa alempana yleisesti seuraavista syistä: terveyden- ja sairaanhoito, muu sosiaalinen tarkoitus, oikeudenhoito, ympäristönsuojelu, koulutustoiminta tai yleinen kulttuuritoiminta taikka näihin verrattava syy. Lain valmisteluasiakirjoista (HE 176/1991 vp) käy ilmi, että harvoille käyttäjille tarkoitettujen erityispalvelut tulisi yleensä hinnoitella omakustannusarvon mukaisesti. Omakustannusarvon mukaista maksun määräämistä ei kuitenkaan aina voida pitää oikeana tai ainoana maksun suuruuden määräämisperusteena. Tällaisissa tapauksissa tulisi suoritetta koskevassa erillislausasäätää muusta tai muista perusteista.

Ennakkoratkaisuiden ja ennakkotietojen omakustannusarvoa alempia maksuja on perusteltu oikeudenhoidollisilla syillä. Lainkohdan soveltuvuus näihin päätöksiin on kuitenkin ollut tulkinnanvaraista ja päätösten luonne yleensäkin aitoina julkisoikeudellisina suoritteina on kyseenalaistettu, koska päätöksiin ei liity maksuperustelain edellyttämää niin sanottua kysyntäpakkoa. Koska suoritteita ei voi pitää myöskään liiketaloudellisesti hinnoiteltavina suoritteina, on pidetty perusteltuna, että verohallinnon ennakkoratkaisujen ja ennakkotietojen maksuperusteista säädettäisiin erikseen. Näkemykset sisältyvät valtiovarainhallinnon maksupoliittisiin linjauksiin.

Koska verohallinnossa, tullilaitoksessa ja Ajoneuvohallintokeskuksessa tehtävien ennakkoratkaisuiden luonne on sama, on pidetty tarkoituksenmukaisena, että niissä noudattaisiin yhtenäisiä perusteita päätöksistä perittävien maksujen suuruuden määräämiseksi.

1.3. Ennakkoratkaisujen ja ennakkotietojen erityispiirteitä

1.3.1. Säännösten tulkintatarve

Vero- ja tullilainsäädäntö muuttuvat usein, ja säännökset saattavat olla vaikeaselkoisia. Tämän vuoksi on pidetty tärkeänä, että verovelvollisella on oikeus kohtuullista maksua vastaan saada hakemuksesta sitova ennakkoratkaisu tai ennakkotieto siitä, miten vero-

lainsäädäntöä hänen asiassaan tulotaiisiin soveltamaan.

Keskusverolautakunnan ennakkoratkaisut

Verohallituksen yhteydessä toimiva keskusverolautakunta voi hakemuksesta antaa verotusta koskevia ennakkoratkaisuja siten kuin keskusverolautakunnasta annetussa laissa (535/1996) säädetään. Ennakkoratkaisu voi koskea tuloveroa, arvonlisäveroa, korkotulojen lähdeveroa taikka rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamista.

Lautakunta on keskittynyt ratkaisemaan ensisijaisesti lain soveltamisen tai verotuskäytännön yhtenäisyyden kannalta tärkeitä asioita. Keskusverolautakunta antaa vain erityisen painavista syistä pelkästään hakijan intressiin perustuvia ennakkoratkaisuja. Käytännössä asialla on silloin huomattava taloudellinen merkitys hakijalle. Ennakkoratkaisua on hakijan vaatimuksesta noudatettava sitovana verotuksessa. Ennakkoratkaisu on valituskelvoinen päätös.

Keskusverolautakunta antoi vuonna 2005 noin 100 päätöstä. Hakemuksista noin 40 prosenttia koski elinkeinoverotusta, 15 prosenttia henkilöverotusta ja hieman yli 10 prosenttia arvonlisäverotusta. Päätöksistä 2/3 sisällytti ennakkoratkaisun ja vajaa 1/3 päätöksen olla antamatta ennakkoratkaisua. Kuusi hakemusta edellytti erityisen laajaa selvitystyötä. Muutama hakemus jätettiin tutkimatta, koska hakemus peruutettiin tai siirrettiin toisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Verovirastojen ennakkoratkaisut ja ennakkotiedot

Verovirasto antaa usean eri verolain nojalla ennakkoratkaisuja. Niistä säädetään muun muassa ennakkoperintälaissa (1118/1996), perintö- ja lahjaverolaissa (378/1940), arvonlisäverolaissa (1501/1993), kiinteistöverolaissa (654/1992), arpajaisverolaissa (552/1992), varainsiirtoverolaissa (931/1996), rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetussa laissa (627/1978), korkotulon lähdeverosta annetussa laissa (1341/1990) ja työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa (366/1963). Lisäksi ve-

rovirasto voi antaa tuloveroa koskevan ennakkotiedon siitä, kuinka verotus toimitetaan hakemuksessa tarkoitettussa asiassa. Ennakkotiedon hakemisesta säädetään verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 85 §:ssä. Ennakkotieto ei ole valituskelvoinen päätös, vaan mahdollista muutosta haetaan vasta lopulliseen verotukseen. Verovirastoihin tehdyt hakemukset perustuvat pääosin hakijan intressiin.

Verovirastot ovat antaneet vuosittain keskimäärin 2300 ennakkoratkaisua. Niistä yli 2/3 on koskenut perintö- ja lahjaverotusta. Ennakkopidätyksen toimittamiseen liittyviin epäselvyyksiin on annettu vuosittain noin 300 ennakkoratkaisua ja arvonlisäverolain tulkinnasta on vuosittain annettu noin 200 ennakkoratkaisua. Verovirastot ovat lisäksi antaneet vuosittain noin 900 ennakkotietoa hakijoiden tuloveroa ja varallisuusveroa koskeviin kysymyksiin. Yksityishenkilöiden tekemiin hakemuksiin on vuosittain annettu noin 350 ennakkotietoa ja noin 400 on koskenut elinkeinotulon verotusta. Laajaa selvitystyötä on vuosittain edellyttänyt noin 100 ennakkotietohakemusta.

Veroviraston erityinen ohjausvelvollisuus lain nojalla

Arvonlisäverolain 189 §:n mukaan verovirasto antaa ohjausta arvonlisäverotukseen kuuluvassa asiassa. Lainkohdan perusteella asiakkaalla on yleisesti oikeus maksutta saada oikea tieto veronmaksun perusteesta. Vuonna 2005 arvonlisäverotuksen kirjallista ohjausta annettiin noin 1300 tapauksessa ja ennakkoratkaisuja noin 170 kappaletta. Kirjalliseen ohjaukseen käytettävä työmäärä on ollut noin kolminkertainen maksullisiin ennakkoratkaisuihin käytettyyn työmäärään nähden.

Tullihallituksen ennakkoratkaisut

Tullihallitus antaa ennakkoratkaisuja valmisteverotuslain nojalla tuotteesta suoritettavasta valmisteverosta. Hakijalle erityisen tärkeistä asiasta Tullihallitus antaa ennakkoratkaisun autoverolain soveltamisesta hakijan ajoneuvon verotukseen. Jos asia on hakijalle

tärkeä, Tullihallitus antaa ennakkoratkaisun arvonlisäverolain nojalla tavaran maahan-tuonnista suoritettavasta verosta.

Vuonna 2005 Tullihallitus antoi liki 400 ennakkoratkaisua, joista pääosa koski auto-verotusta. Valmisteverotusta koskevia pää-töksiä oli 9, joista 5 on vaatinut laboratorio-tutkimuksen. Yhteensä Tullihallitus antoi 433 ennakkoratkaisua.

Ajoneuvohallintokeskuksen ennakkoratkaisut

Ajoneuvohallintokeskus antaa vuosittain keskimäärin 15 ennakkoratkaisua. Ne liitty-vät lähes aina ajoneuvon katsastamiseen muutos- tai rekisteröintikatsastuksessa. Kat-sastuksessa tehty sitova päätös voi vaikuttaa merkittävästi ajoneuvon verotuskohteluun. Ratkaisuvälillä on ensisijaisesti katsastustoimi-paikoilla, joille Ajoneuvohallintokeskus on myöntänyt toimiluvan ja joita Ajoneuvo-hallintokeskus valvoo. Katsastustoiminta toi-mii liiketaloudellisin periaattein.

1.3.2. Päätösten luonne

Ennakkoratkaisu annetaan hakijan pyyn-nöstä ennen verotuksen toimittamista, jotta hakija voisi valita itselleen sopivan toiminta-vaihtoehdon verotusta varten. Kyse on haki-jan aloitteesta tapahtuvasta erityispalvelusta. Toisaalta päätöksellä voidaan myös edistää yhdenmukaista verotusta. Esimerkiksi kes-kusverolautakunnan ennakkoratkaisua kos-keva päätös annetaan hakijalle yksittäisestä tapauksesta. Yleisemmin kiinnostavista ja tärkeistä keskusverolautakunnan ratkaisuista lyhennelmät yleensä julkaistaan ja niistä tie-dotetaan verohallinnossa. Ratkaisulla voi olla merkitystä lain soveltamisen tai verotuskäy-tännön yhtenäisyyden kannalta esimerkiksi silloin, kun asia koskee uuden verolainsäädännön soveltamista tai uusien taloudellisten ilmiöiden verotuskohtelua. Yksittäisen rat-kaisun ohella ennakkoratkaisut ja ennakkotiedot voivat siten selkeyttää ja yhtenäistää verolainsäädännön tulkintaa koskevia linja-uksia, mikä on myös hallinnon edun mukaista.

Laki tai asetus ei velvoita hakijaa pyytämään ennakkoratkaisua tai ennakkotietoa, vaan ratkaisun hakeminen on hakijalle va-

paaehtoista. Hakijan vaatimuksesta päätöstä noudatetaan sitovana verotuksessa.

1.4. Ennakkoratkaisuiden ja ennakkotie-tojen hinnoittelu

1.4.1. Omakustannusarvo lähtökohtana

Ennen kuin ennakkoratkaisusta tai ennakkotiedosta perittävän maksun suuruus määrätään, selvitetään päätöksen omakustannusarvo eli suoritteiden tuottamisesta valtiolle aiheu-tuneet keskimääräiset kokonaiskustannukset. Mukaan lasketaan suoritteiden tuottamiseen käytetyt henkilöstökustannukset ja muut erilliskustannukset. Valtion maksuperusteasetuksen (211/1992) mukaan kokonaiskustannuksiin luetaan erilliskustannusten lisäksi suoritteiden tuottamisen aiheuttama osuus hal-linto-, toimitila- ja pääomakustannuksista sekä muista valtion viranomaisen yhteiskustannuksista.

Valtion maksuperustelaki edellyttää lisäksi suoritteiden tuottavan viranomaisen huolehti-van siitä, ettei suoritteiden tuottamisesta aiheudu enempää kustannuksia kuin mitä suoritteiden tarkoituksenmukainen laatutaso edellyttää.

Päätöksille lasketaan omakustannusarvo valtion maksuperustelain yleisten linjausten mukaisesti. Myös keskusverolautakunnan ennakkoratkaisun omakustannusarvoa määrät-täessä otetaan huomioon lautakunnan erilliskustannukset ja niitä vastaava osuus tukitoimintojen ja suoritteiden yleiskustannuksista. Ennakkoratkaisuiden ja ennakkotietojen hinnoittelussa omakustannusarvoa pidetään vertailuarvona päätösten lopullista maksua määrättäessä.

Verohallinnossa pääosa päätösten kustannuksista muodostuu valmisteluhenkilöstön työ-kustannuksista. Valmistelu on muuttunut vaativammaksi ja edellyttää monipuolisempaa asiantuntemusta kuin aikaisemmin. Valmistelutyön kalleus on nostanut päätösten omakustannusarvoa erityisesti. Keskusverolautakunta käsittelee lain soveltamisen ja verotuskäytännön yhtenäisyyden kannalta tärkeitä asioita ja päätösten valmistelukustannukset ovat keskimäärin suurempia kuin verovirastoissa, jossa hakemukset perustuvat lähinnä hakijan intressiin. Yleensä suurten yhtiöiden tekemät kansainvälistä verotusta

koskevat hakemukset vaativat eniten valmistelua ja näiden päätösten omakustannusarvo on ollut suurin.

1.4.2. Hinnoittelu käytännössä

Käytännössä verohallinnon ennakkoratkaisut ja ennakkotiedot on hinnoiteltu alikatteellisesti. Vuonna 2005 ennakkoratkaisuista ja ennakkotiedoista saaduilla maksuilla katettiin keskimäärin 60 prosenttia kustannuksista. Keskusverolautakunnan ennakkoratkaisuiden kustannusvastaavuus oli noin 38 prosenttia. Arvonlisäverotusta tai ennakkoperintää koskevat veroviraston ennakkoratkaisut on hinnoiteltu erityisen varovasti ja hakijat ovat maksaneet niistä vain alle 10 prosenttia omakustannusarvosta.

Hakija on maksanut kansainvälisiä yrityksiä koskevista paljon valmistelutyötä vaativista päätöksistä noin puolet päätöksen omakustannusarvosta ja yksityishenkilö sekä keskusverolautakunnan ennakkoratkaisusta että veroviraston ennakkotiedosta noin 40 prosenttia päätöksen omakustannusarvosta. Perusteena alihinnoittelulle ovat olleet kohtuusyyt. Hinnoittelussa on otettu huomioon se, ettei maksun suuruus estäisi tai rajoittaisi tarpeettomasti sen oikeuden hoitamista, johon ennakkoratkaisun tai ennakkotiedon läheminen on tarkoitettu. Hinnoittelulla on pyritty myös tasapainottamaan varsinaisen verotuksen toimittamisen ja ennakkoratkaisun antamisen välistä eroa niin, ettei hinnoittelu ohjaa kysyntää epätarkoituksenmukaiseen suuntaan.

Hakijan asemaa on verohallinnossa pidetty erityisenä perusteena omakustannusarvoa huomattavasti alemman maksun perimiselle silloin, kun kysymys on ennakkoperinnästä tai maksun suorittamisesta toisen puolesta, esimerkiksi työnantajana.

Omakustannusarvoa huomattavasti alemman maksun perusteena on pidetty myös sitä, että viranomaisella on lain nojalla asiassa erityinen ohjausvelvollisuus. Esimerkiksi arvonlisäverolain nojalla asiakkaalla on yleisesti oikeus maksutta saada oikea tieto veronmaksun perusteesta. Maksutonta kirjallista ohjausta annetaan erittäin paljon, ja arvonlisäverotusta koskevien ennakkoratkaisuiden määrä on ollut vain alle 15 prosenttia kirjallisen ohjauksen määrästä.

Vuonna 2005 arvonlisäverotusta koskevan ennakkoratkaisun omakustannusarvo oli noin 2000 euroa. Hakijalta on peritty ennakkoratkaisusta alle 10 prosenttia omakustannusarvosta. Hakijaa on kannustettu huomattavalla hintatuella hakemaan verotuksessa sitova ja valituskelpoinen ennakkoratkaisu maksuttoman kirjallisen ohjauksen sijaan. Tärkeänä näkökohtana on pidetty sitä, että maksuttoman ohjauksen ja ennakkoratkaisun välistä eroa voidaan tasapainottaa hinnoittelulla siten, ettei se ohjaa kysyntää epätarkoituksenmukaisella tavalla.

Keskusverolautakunnan ennakkoratkaisut ja verovirastojen ennakkotiedot on nykyisin porrastettu kolmeen maksuryhmään päätöksen valmisteluun keskimäärin käytetyn valmisteluajan mukaan. Ryhmittelyssä on otettu huomioon myös hakijaryhmän asema ja maksukyky sekä mahdollisuus vähentää päätösmaksu verotuksessa.

Ryhmittely on seuraava:

Tavanomainen asia:

Kun keskusverolautakunnan ennakkoratkaisu tai veroviraston ennakkotieto koskee maatilatalouden tuloverotusta tai elinkeinotulon verotusta valmisteluun katsotaan kuluvan keskimäärin 20 tuntia asiantuntijatyötä. Keskusverolautakunnan ennakkoratkaisu, joka koskee edellä tarkoitettuun verotukseen liittyvää arvonlisäverotusta, kuuluu samaan ryhmään. Keskusverolautakunnan päätöksen omakustannusarvoksi tulee näin laskettuna noin 4 500 euroa ja veroviraston päätöksen omakustannusarvoksi noin 2 150 euroa.

Hakijalta on peritty noin 1/3 omakustannusarvosta. Hakijana voi olla yksityinen henkilö, johon rinnastetaan yhteisömuotoisen muodostava kuolinpesä ja yhteisetuus. Lisäksi veroviraston ratkaisua voi hakea verotusyhtymä tai keskusverolautakunnan ratkaisua elinkeinoyhtymä. Myös muut verovelvolliset riippumatta siitä mitä verolajia hakemus koskee kuuluvat tähän hakijaryhmään.

Suppea asia:

Muuta kuin edellä tarkoitettua verotusta koskevan päätöksen valmisteluun tarvitaan yleensä vähemmän asiantuntijatyötä. Valmistelun arvioidaan edellyttävän keskimäärin 10 tuntia. Keskusverolautakunnan ennakkoratkaisun omakustannusarvo on ollut noin 2 400 euroa ja veroviraston ennakkotiedon omakustannusarvo noin 1 000 euroa.

Hakijalta on peritty alle 25 prosenttia omakustannusarvosta. Hakijana on yleensä yksityinen henkilö. Myös kuolinpesä, yhteisetuus tai verotusyhtymä voi olla hakijana.

Laaja asia:

Päätöksen katsotaan edellyttävän erityisen laajaa selvitystyötä, jos päätöksen valmistelu vaatii yli 30 tuntia asiantuntijatyötä. Keskusverolautakunnan ennakkoratkaisun omakustannusarvo on ollut hieman alle 5000 euroa ja veroviraston päätöksen omakustannusarvo 3 150 euroa.

Hakijalta on peritty keskusverolautakunnan päätöksestä noin 1/3 omakustannusarvosta ja veroviraston päätöksestä alle 50 prosenttia omakustannusarvosta. Hakija maksaa nykyisin keskusverolautakunnan päätöksestä 2 220 euroa ja veroviraston ennakkotiedosta 1480 euroa. Hakijoina ovat usein yhteisöt, joilla on mahdollisuus vähentää suorittamansa maksu tuloverotuksessa tai verovelvolliset, joilla muutoin on maksukykyä.

Päätösten kannattavuustavoitteiksi on asetettu se, että hakija maksaisi 50 prosenttia omakustannusarvosta, kun on kyse suppeasta asiasta, ja 75 prosenttia omakustannusarvosta, kun on kysymys tavallisesta tai laajasta asiasta. Hinnoittelu on pääosin ollut viime vuosina erittäin varovaista eikä tavoitetason mukaisia maksuja ole juurikaan käytetty.

Myös Tullihallituksen ennakkoratkaisujen suoritemaksuja on hinnoiteltu omakustannusarvoa alhaisemmalle tasolle. Maksuja on myös porrastettu muun muassa valmisteverotusratkaisuihin sen mukaan, onko suorite edellyttänyt laboratoriotutkimusta. Muut verotusta koskevat ennakkoratkaisut on porrastettu sen mukaan, onko kyseessä kaupallinen toiminta vai ei. Tästä seurauksena hinnoittelun alikatteellisuus vaihtelee keskimäärin 14–77 prosenttiin.

Alikatteellista hinnoittelua on tullilaitoksessa perusteltu edellä selostettujen yleisten kohtuusperusteiden lisäksi sillä, että lain tulokannan selkiennyttämällä vältytään sekä valtiolle että verovelvollisille kustannuksia aiheuttavista jälkiselvityksistä, verojen jälkikannosta ja mahdollisista oikeuskäsittelyistä.

Ajoneuvohallintokeskus on hinnoitellut joitakin suoritteita omakustannushintaa alhaisemmaksi. Näistä maksuista syntyvä pieni alijäämä on katettu maksullisen toiminnan ylijäämällä, joka kertyy liiketaloudellisesti

toimivan tietopalvelun toiminnasta sekä ylijäämäiseksi säädetyistä julkisoikeudellisista suoritteista.

1.5. Käsittelymaksujen hinnoittelu

Hakemuksen käsittelystä tai toimenpiteestä aiheutuu viranomaiselle erityisiä kustannuksia myös silloin, kun ennakkoratkaisua ei anneta tai kun hakemus jätetään tutkimatta. Yleisten prosessioikeudellisten periaatteiden mukaan hakemus jätetään tutkimatta esimerkiksi silloin, kun hakemus ei koske sellaista asiaa, josta asianomainen viranomainen voi antaa päätöksen. Näissä tapauksissa hakemuksiin annetaan verohallinnossa päätös ja Tullihallituksessa ilmoitus. Verohallinnossa annetaan päätös myös silloin, kun hakija oma-aloitteisesti peruuttaa hakemuksensa esimerkiksi kesken käsittelyn, jolloin asia jätetään sillensä. Myös tässä tapauksessa yksittäisen hakemuksen käsittelystä on voinut aiheutua kustannuksia.

Kaikissa näissä tapauksissa hakemusten käsittely on hinnoiteltava valtion maksuperustelain yleisten linjausten mukaisesti. Hakemuksen käsittelymaksut verohallinnossa, Tullihallituksessa ja Ajoneuvohallintokeskuksessa poikkeavat toisistaan. Hakijalta peritään verohallinnossa 55 euron suuruinen käsittelymaksu asian valmistelutyöstä tai virastossa suoritetuista toimenpiteistä aiheutuneiden kustannusten korvauksena. Se vastaa noin 10–20 prosenttia hakemuksen käsittelykustannuksista. Tullihallituksessa vastaava maksu on 30 euroa, joka on alle 10 prosenttia kokonaiskustannuksista.

Ajoneuvohallintokeskuksessa ei ole ollut käytössä käsittelymaksua. Vuosittain on vain muutamassa tapauksessa päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua sen vuoksi, että hakija on jo aikaisemmin saanut ennakkoratkaisun samanlaisen asiaan tai asia on sellainen, että se kuuluu viranomaisen maksuttoman neuvonnan piiriin. Käsittelymaksun perimättä jättämisellä on pyritty välttämään turhaa byrokratiaa.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Ennakkoratkaisujen ja ennakkotietojen maksuperusteita on tarpeen selkeyttää lailla,

jolloin päätösten hinnoittelussa voidaan ottaa huomioon näiden päätösten erityispiirteet. Lakia sovellettaisiin sellaisiin hakemuksesta annettaviin verohallinnon, Tullihallituksen ja Ajoneuvohallintokeskuksen antamiin päätöksiin, jotka sisältävät verotusta koskevan sitovan ennakkoratkaisun tai ennakkotiedon.

Tarkoituksena on, että ennakkopäätöksistä olisi edelleen mahdollista periä todellisia kustannuksia pienempi maksu.

Verohallinnossa maksun suuruus ei saisi estää hakemusten tekemistä eikä se saisi korottaa olennaisesti kynnystä tarpeellisten hakemusten tekemiselle. Toisaalta hinnoittelu ei saisi johtaa siihen, että verotuksen toimitamista koskevat asiat siirtyisivät ennakkopäätöksiin ratkaistaviksi. Jatkossa on tarkoitus ryhtyä noudattamaan omakustannusarvon mukaista hinnoittelua nykyistä laajemmin varsinkin paljon työtä vaativissa yritysverotusta koskevissa ennakkopäätöksissä. Lisäksi päätösmaksua voitaisiin porrastaa asian valmisteluun tarvittavan keskimääräisen työmäärän ja hakijaryhmän verotuksellisen aseman perusteella.

Tullilaitoksessa omakustannushintaa alhaisemman veloitusinnan perusteena on ollut pyrkimys edistää ennakkoratkaisujen pyytämistä, koska siten voidaan välttää jälkikäteen tapahtuvaa selvitystyötä, jälkikantoja ja mahdollisesti myös oikeuskäsittelyjä, joista aiheutuu kustannuksia molemmille osapuolille. Toisaalta kyse on siitä, mitä asiakkailta voidaan kohtuudella veloittaa heidän pyrkimyksestään hakea ongelmatilanteessa ennakolta ratkaisua siihen, miten tulkinvaraisista säännöistä tullaan soveltamaan.

Koska nykyisin vakiintunut käytäntö on osoittautunut pääosin toimivaksi, ehdotetaan, että laissa säädettävät maksuperusteet vastaisivat nykyisin sovellettavaa käytäntöä.

Myös silloin, kun viranomaisen päättää olla antamatta ennakkoratkaisua tai kun hake-

mus jätetään tutkimatta tai sillensä, hakijan tulisi voida ennakoida hakemuksensa käsitte-lystä aiheutuvia vähimmäiskustannuksia. Käsittelemaksuja on tämän vuoksi tarpeen koh- tuullistaa nykyisten linjausten pohjalta siten, että maksua määrättäessä otettaisiin huomi- oon lähinnä ne virastolle hakemuksen käsit- telystä aiheutuvat keskimääräiset kustannuk- set, jotka liittyvät siihen erityispalveluun, jo- ka kohdistuu yksittäisen asiakirjan käsitte- lyyn.

3. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole välittömiä taloudellisia tai hallinnollisia vaikutuksia. Ehdotus sel- keyttäisi ennakkoratkaisuiden maksuperus- teiden määräämistä. Se merkitsisi lainsäädän- tötekniistä ratkaisua ongelmaan, joka on liit- tynyt sekä ennakkoratkaisuiden ja ennako- tietojen luonteeseen valtion maksuperustelain 3 §:n mukaisina julkisoikeudellisina suoriteina ja omakustannusarvoa alemman mak- sun määräämisperusteisiin valtion maksupe- rustelain 6 §:n 3 momentin kannalta.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeri- össä yhteistyössä Verohallituksen ja Tulliha- lituksen kanssa. Asiasta on neuvoteltu myös liikenne- ja viestintäministeriön sekä Ajo- neuvohallintokeskuksen kanssa. Asiassa on kuultu myös Valtiokonttoria.

5. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdol- lisimman pian.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki eräiden ennakkopäätösten mak- superusteista

1 §. *Soveltamisala.* Tämän lain tarkoittamia päätöksiä ovat ennakkoratkaisut, joita vero-

hallinto, Tullilaitos ja Ajoneuvohallintokes- kus antavat hakemuksesta, ja ennakkotiedot, joita verovirastot antavat hakemuksesta. Ve- rohallinnossa ennakkoratkaisuja antavat kes- kusverolautakunta ja verovirastot. Tämän lain säännöksiä nojalla maksua voitaisiin periä myös silloin, kun ennakkoratkaisua tai

ennakkotietoa ei anneta, mutta hakemusta on käsitelty.

Keskusverolautakunnan antamista ennakkoratkaisuista säädetään keskusverolautakunnasta annetussa laissa. Lautakunta antaa ratkaisun, kun asia on tärkeä lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai verotuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi. Eri verolakeihin sisältyvät viittaussäännökset ennakkoratkaisun hakemisesta keskusverolautakunnalta.

Veroviraston antamista ennakkoratkaisuista säädetään muun muassa ennakkoperintälain 45–47 §:ssä, rajoitetusti verovelvollisen tulo verottamisesta annetun lain 12 ja 12 a §:ssä, korkotulon lähdeverosta annetun lain 8 ja 8 a §:ssä, perintö- ja lahjaverolain 39 a §:ssä, kiinteistöverolain 21 §:ssä, arpa-jaisverolain 15 §:ssä, varainsiirtoverolain 39 §:ssä, arvonnalisäverolain 190 §:ssä ja työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 8 §:ssä. Veroviraston antamista ennakkotiedoista säädetään verotusmenettelystä annetun lain 85 §:ssä.

Tullihallitus antaa ennakkoratkaisuja valmisteverotuslain (1469/1994) 42 ja 43 §:n, autoverolain (1482/1994) 67 §:n sekä arvonnalisäverolain 190 §:n 5 momentin nojalla, kun kyse on tavarantoiminnan maahantuonnista. Ajoneuvohallintokeskuksen antamista ennakkoratkaisuista säädetään ajoneuvoverolain (1281/2003) 48 §:ssä, polttoainemaksusta annetun lain (1280/2003) 19 §:ssä ja autoverolain (1482/1994) 67 §:ssä.

Eräissä säännöksissä todetaan tarve päätökseen hakijalle tärkeässä asiassa. Viranomaisen harkinta voi kohdistua ennakkoratkaisun tai ennakkotiedon saamisen merkitykseen lain tulkinnan ja soveltamisen kannalta.

2 §. Päätösmaksu ja käsittelymaksu. Päätösmaksu perittäisiin verolain tulkintaa koskevista, ennakkoratkaisun tai ennakkotiedon sisältävistä 1 §:ssä tarkoitetuista päätöksistä. Säännös vastaisi nykyistä käytäntöä. Maksun hinnoitteluperusteista säädettäisiin 3 §:ssä ja valmistelutyön määrän ja hakijaryhmän verotuksellisen aseman vaikutuksesta maksun suuruuteen 4 §:ssä.

Käsittelymaksu perittäisiin hakijalta nykyiseen tapaan korvauksena kustannuksista, jotka ovat aiheutuneet asian valmistelutyöstä tai virastossa suoritetuista toimenpiteistä. Verohallinnossa käsittelymaksu perittäisiin myös

silloin, kun hakija peruuttaa hakemuksensa taikka kun viranomaisen arviosta tai muusta toimenpiteestä johtuu, ettei ennakkoratkaisua tai -tietoa anneta. Verohallinnossa käsittelystä on peritty maksu myös silloin, kun hakemus jätetään tutkimatta tai hakemus jätetään sillensä. Näissä tapauksissa Ajoneuvohallintokeskus ja Tullihallitus eivät ole perineet maksua. Tullihallitus perii käsittelymaksua päätöksestä olla antamatta ennakkoratkaisua. Ehdotuksen mukaan maksuperusteita koskevassa ministeriön asetuksessa voidaan säätää, että käsittelymaksua ei peritä. Virastot voisivat jatkossakin toimia oman käytäntönsä mukaisesti.

Käsittelymaksu perittäisiin myös hakijalle annettavasta ilmoituksesta. Ilmoituksen muoto on vaihdellut virastoittain. Verohallinnossa hakijalle annetaan näissäkin tapauksissa päätös.

3 §. Maksun perusteet. Päätösmaksu hinnoiteltaisiin pykälän 1 momentin mukaan samoin perustein kuin valtion maksuperustelain mukainen julkisoikeudellinen maksu. Hinnoittelun lähtökohtana olisi päätöksen omakustannusarvo eli päätöksen tuottamisesta asianomaiselle päätöksen tekeväälle viranomaiselle aiheutuneet keskimääräiset kokonaiskustannukset. Yleisperusteluissa tarkemmin selostetuista syistä päätösmaksu voitaisiin kuitenkin määrätä suoritteen keskimääräistä omakustannusarvoa alemmaksi. Käytännössä kaikista ennakkoratkaisun tai ennakkotiedon sisältävistä päätöksistä peritään nykyisin omakustannusarvoa alempi maksu.

Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan päätösmaksu voitaisiin määrätä suoritteen keskimääräistä omakustannusarvoa alempana silloin, kun selkeyttää ja yhtenäistää verolainsäädännön tulkintaa koskevia linjauksia. Erityisesti keskusverolautakunnan yksittäisiin hakemuksiin antamat ratkaisut ovat usein tärkeitä verotuskäytännön yhtenäistämisen ja lain tulkinnan selkeytymisen kannalta.

Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan maksu voidaan määrätä perittäväksi suoritteen keskimääräistä omakustannusarvoa alempana, kun päätös koskee veron suorittamista toisen puolesta. Omakustannusarvoa alemman päätösmaksun perimistä voidaan pitää perusteltuna esimerkiksi silloin, kun päätös koskee veron ennakonpidätyksen toimitamista toisen puolesta työnantajana.

Pykälän 2 momentin 3 kohdan mukaan veroviranomaiselle säädetty erityinen neuvontavertaisuus verolain nojalla on niin ikään erityinen peruste omakustannusarvoa alemman päätösmaksun perimiselle. Asiaa on tarkemmin selvitetty edellä ennakkoratkaisuiden ja ennakkotietojen hinnoittelua koskevassa yleisperustelujen kohdassa.

Pykälän 2 momentin 4 kohdassa omakustannusarvoa alemman maksun perusteena on tarve lain tulkinnan ja soveltamisen selkiennyttämiseksi laissa säädetyn etuuden tai muun perusteen osalta. Tämä on useimmiten verovirastoihin, Tullihallitukseen ja Ajoneuvohallintokeskukseen tehtävien hakemusten lähtökohtana. Asianomaiset ministeriöt voivat arvioida omakustannusarvoa alentavan perusteen ottamisen huomioon hinnoittelussa virastojen päätösmaksuja vahvistaessaan. Tällöin virastot voisivat jatkossakin toimia oman käytäntönsä mukaisesti.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan, että myös käsittelymaksut voitaisiin nykyisten linjausten pohjalta määrätä omakustannusarvoa alemmiksi. Käsittelymaksua määrättäessä otettaisiin huomioon virastolle hakemuksen käsittelystä aiheutuvat keskimääräiset kustannukset, jotka voidaan katsoa kohdistuvan yksittäisen asiakirjan käsittelystä aiheutuvaan erityispalveluun.

4 §. Päätösmaksun porrastaminen. Edellä 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen perusteiden mukaisesti omakustannusarvosta alennettua päätösmaksua voitaisiin lisäksi porrastaa asian valmisteluun tarvittavan keskimääräisen työmäärän ja hakijaryhmän verotuksellisen aseman perusteella. Ehdotus vastaa nykyistä käytäntöä.

Hinnoittelussa otettaisiin huomioon verovelvollisen mahdollisuus vähentää suorittamansa maksu tuloverotuksessa sekä se, että hinta ei tarpeettomasti muodostu esteeksi ennakkoratkaisun tai ennakkotiedon hakemiselle. Ehdotettu porrastus mahdollistaisi muun muassa pienyrittäjien maksukykyä paremmin huomioon ottavan maksun, jota voitaisiin soveltaa erityisesti veroviraston antamiin päätöksiin sekä maatilatalouden tuloverotusta koskeviin päätöksiin. Tarkoituksena on, että jatkossakin hakijan maksettavaksi tulisi nykyistä käytäntöä vastaavasti noin 25—75 prosenttia päätöksen aiheuttamista kokonaiskustannuksista.

5 §. Kiinteiden maksujen vahvistaminen. Tässä laissa tarkoitettut kiinteät päätösmaksut sekä käsittelymaksu vahvistettaisiin asetuksella. Käytäntö noudattaisi valtion maksuperustelain mukaista menettelyä. Verohallinnon ja Tullihallituksen maksut vahvistaisi valtiovarainministeriö ja Ajoneuvohallintokeskusten maksut liikenne- ja viestintäministeriö. Tarkoituksena on, että maksuihin tehtäisiin tarvittaessa yleistä hintakehitystä vastaavat tarkistukset. Tarkistuksen yhteydessä otettaisiin huomioon mahdollisesti myös 3 ja 4 §:ssä säädettyissä perusteissa tapahtuneet muutokset.

6 §. Päätösmaksun huojentaminen yksittäisessä tapauksessa. Keskusverolautakunnasta annetun lain 5 §:n mukaan ennakkoratkaisu annetaan, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai verotuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saada asia ratkaistuksi. Asian taloudellinen merkitys voi olla sellainen muu erityisen painava syy, jonka vuoksi hakija saattaa saada verotuksessa sitovan Keskusverolautakunnan ennakkoratkaisun. Lautakunnan antamasta ennakkoratkaisusta peritään nykyisin vähintään 555 euron suuruinen maksu.

Hakijan maksukyky voi joissakin tapauksissa olla esteenä sille, että asiaan haettaisiin Keskusverolautakunnan päätöstä. Pykälässä säädetäisiin mahdollisuudesta yksittäisessä tapauksessa alentaa Keskusverolautakunnan antaman ennakkoratkaisun päätösmaksua tai kokonaan vapauttaa siitä. Ennakkoratkaisua hakiessaan hakija voisi pyytää maksun alennusta tai siitä vapauttamista. Hakemuksessa esitettyjen perusteluiden nojalla maksun huojentamista harkittaisiin hakemuksen käsittelyn yhteydessä. Päätös maksun alentamisesta sisällytettäisiin Keskusverolautakunnan antamaan ennakkoratkaisuun. Maksun huojentamista koskevaan päätökseen ei saisi hakea muutosta, koska siinä on kysymys tarkoituksenmukaisuudesta kussakin yksittäisessä tapauksessa.

Pykälää sovellettaisiin poikkeuksellisesti ja lähinnä tapauksiin, joissa hakemuksen jättäminen tekemättä selvästi heikentäisi verovelvollisen oikeusturvaa verovelvollisen maksukyky huomioon ottaen, ja toisaalta tärkeänä pidettävä seikka ei muutoin tulisi veroviranomaisen tietoon. Tarkoituksena on, että pykälää sovellettaisiin lähinnä luonnollisiin

henkilöihin.

7 §. Maksujen perintä. Tässä laissa tarkoitettujen maksut saataisiin periä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoihin annetussa laissa (367/1961) säädetään. Vastaava säännös sisältyy valtion maksuperustelain 11 §:n 1 momenttiin.

8 §. Maksua koskeva muutoksenhaku. Maksun määräämisessä tapahtunut virhe korjattaisiin noudattaen hallintolain (434/2003) säännöksiä asia- ja kirjoitusvirheen korjaamisesta. Vastaavasti maksuvelvollinen voisi vaatia tässä laissa tarkoitettua maksun määräämisessä tapahtuneen virheen oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saisi hakea valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä maksun määrännyt viranomainen sijaitsee. Valitusaika olisi 30 päivää siitä, kun valittaja on saanut tiedon oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saisi valittamalla hakea muutosta. Vastaava säännös sisältyy valtion maksuperustelain 116 §:n 1 momenttiin.

9 §. Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian.

1.2. Ajoneuvoverolaki ja polttoainemaksusta annettu laki

Ajoneuvoverolain 48 §:n 1 momentissa säädetään ennakkoratkaisusta, joka koskee ajoneuvoveroa koskevien säännösten soveltamista. Ennakkoratkaisun antaa Ajoneuvohallintokeskus. Polttoainemaksusta annetun lain 19 §:n 1 momentissa säädetään Ajoneuvohallintokeskuksen ennakkoratkaisusta, joka koskee polttoainemaksua koskevien säännösten soveltamista. Ennakkoratkaisun antamisesta perittävän maksun osalta kummassakin laissa viitataan valtion maksuperustelakiin. Lakiviittaukset ehdotetaan muutettaviksi siten, että lainkohdissa viitattaisiin eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annettuun lakiin.

2. Tarkemmat säännökset

Verohallinnon ja tullilaitoksen suoritteiden maksut vahvistettaisiin valtionvarainministeriön asetuksilla. Ajoneuvohallintokeskuksen perimät maksut vahvistettaisiin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan verohallinnon käsittelemiin hakemuksiin, jotka koskevat keskusverolautakunnasta annetun lain (535/1996) 5 §:ssä tarkoitettua ennakkoratkaisua ja muuta verohallinnon viranomaiselta haettua ennakkotietoa tai ennakkoratkaisua.

Tätä lakia sovelletaan myös Tullihallituksen ja Ajoneuvohallintokeskuksen käsittelemiin hakemuksiin, jotka koskevat Tullihallituksen tai Ajoneuvohallintokeskuksen antamaa ennakkoratkaisua.

2 §

Päätösmaksu ja käsittelymaksu

Päätösmaksu peritään hakijalta asian ratkaisemiseksi annetusta päätöksestä.

Käsittelymaksu peritään korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä. Käsittelymaksu voidaan periä myös silloin, kun hakemukseen päätetään olla antamatta ennakkoratkaisua tai ennakkotietoa, hakemus jätetään tutkimatta taikka kun se jätetään silensä. Maksuperusteita koskevassa ministeriön asetuksessa voidaan säätää, että käsittelymaksua ei peritä.

3 §

Maksun peruste

Päätösmaksun perusteena ovat päätöksen tuottamisesta valtiolle keskimäärin aiheutuvat kokonaiskustannukset eli omakustannusarvo.

Päätösmaksu voidaan säätää suoritteen keskimääräistä omakustannusarvoa alemmaksi silloin, kun päätös:

1) on lain soveltamisen kannalta merkittävä tai on tärkeä verotuskäytännön yhtenäistämisen vuoksi;

2) koskee veron suorittamista toisen puolesta esimerkiksi työnantajana;

3) koskee asiaa, jossa veroviranomaisella on verolain nojalla erityinen ohjausvelvollisuus; tai

4) on tarpeen lain tulkinnan ja soveltamisen selkiinnyttämiseksi laissa säädetyn etuuden tai muun perusteen osalta.

Käsittelymaksu voidaan määrätä suoritteen omakustannusarvoa alemmaksi, jos omakustannusarvoa vastaavan maksun perimistä hakijan saama erityispalvelu huomioon ottaen voidaan pitää kohtuuttomana. Maksun suuruutta määrättäessä otetaan tällöin huomioon hakemuksen käsittelystä aiheutuvat keskimääräiset kustannukset, joiden voi katsoa kohdistuvan yksittäisen asiakirjan käsittelystä hakijan saamaan erityispalveluun.

4 §

Päätösmaksun porrastaminen

Omakustannusarvoa alemmaksi säädettyä päätösmaksua voidaan porrastaa asian valmisteluun tarvittavan keskimääräisen työmäärän ja hakijaryhmän verotuksellisen aseman perusteella.

5 §

Kiinteiden maksujen vahvistaminen

Verohallinnon ja Tullihallituksen perimät päätösmaksut sekä käsittelymaksu vahvistetaan valtiovarainministeriön asetuksella. Ajo-

neuvohallintokeskuksen perimät maksut vahvistetaan liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

6 §

Päätösmaksun huojentaminen yksittäisessä tapauksessa

Keskusverolautakunnan antaman ennakkoratkaisun päätösmaksua voidaan yksittäisessä tapauksessa alentaa tai siitä voidaan vapauttaa, jos siihen on erityinen syy hakijan maksukykyyn nähden ja jos verolainsäädännön tulkintaa koskevaan hakemukseen annettavalla päätöksellä on verotuskäytäntöä yhteistä merkitys linjaratkaisuna.

Maksun huojentamista on pyydetävä Keskusverolautakunnalta hakemusta tehtäessä, ja huojentamisesta päätetään hakemuksen käsittelyn yhteydessä. Maksun huojentamista koskevaan ratkaisuun ei saa hakea muutosta.

7 §

Maksujen perintä

Tässä laissa tarkoitettut maksut saadaan periä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoihin annetussa

laissa (367/1961) säädetään.

8 §

Maksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että verohallinnon tai Ajoneuvohallintokeskuksen määräämässä maksussa on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä maksun määrännyt viranomainen sijaitsee. Valitusaika on 30 päivää luettuna siitä, kun valittaja on saanut tiedon oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Muutosta Tullihallituksen määräämiin maksuihin haetaan sen mukaan kuin muutoksenhausta säädetään tullilaissa (1466/1994).

9 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki**ajoneuvoverolain 48 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2003 annetun ajoneuvoverolain (1281/2003) 48 §:n
 1 momentti seuraavasti:

48 §

Ennakkoratkaisu

Ajoneuvohallintokeskus voi hakemuksesta antaa ennakkoratkaisun ajoneuvoveroa koskevien säännösten soveltamisesta. Ennakkoratkaisu annetaan enintään kahden vuoden pituiseksi ajanjaksoksi sille, jolle on tärkeää

saada tieto lain soveltamisesta ajoneuvoonsa. Ennakkoratkaisun antamisesta peritään eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetun lain (/2006) mukainen maksu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
 20 .

3.

Laki**polttoainemaksusta annetun lain 19 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan polttoainemaksusta 30 päivänä joulukuuta 2003 annetun lain (1280/2003) 19 §:n
 1 momentti seuraavasti:

19 §

Ennakkoratkaisu

Ajoneuvohallintokeskus voi hakemuksesta antaa ennakkoratkaisun polttoainemaksua koskevien säännösten soveltamisesta. Ennakkoratkaisu annetaan enintään kahden vuoden pituiseksi ajanjaksoksi sille, jolle on

tärkeää saada tieto lain soveltamisesta ajoneuvoonsa. Ennakkoratkaisun antamisesta perintään eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetun lain (/2006) mukainen maksu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
 20 _____ .

Helsingissä 3 päivänä marraskuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Jan-Erik Enestam*

2.

Laki**ajoneuvoverolain 48 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2003 annetun ajoneuvoverolain (1281/2003) 48 §:n
1 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

48 §

48 §

*Ennakkoratkaisu**Ennakkoratkaisu*

Ajoneuvohallintokeskus voi hakemukselta antaa ennakkoratkaisun ajoneuvoveroa koskevien säännösten soveltamisesta. Ennakkoratkaisu annetaan enintään kahden vuoden pituiseksi ajanjaksoksi sille, jolle on tärkeää saada tieto lain soveltamisesta ajoneuvoonsa. Ennakkoratkaisun antamisesta peritään valtion maksuperustelain (150/1992) mukainen maksu.

Ajoneuvohallintokeskus voi hakemukselta antaa ennakkoratkaisun ajoneuvoveroa koskevien säännösten soveltamisesta. Ennakkoratkaisu annetaan enintään kahden vuoden pituiseksi ajanjaksoksi sille, jolle on tärkeää saada tieto lain soveltamisesta ajoneuvoonsa. Ennakkoratkaisun antamisesta peritään *eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetun lain* (/2006) mukainen maksu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____
kuuta 20 _____ .

3.

Laki**polttoainemaksusta annetun lain 19 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan polttoainemaksusta 30 päivänä joulukuuta 2003 annetun lain (1280/2003) 19 §:n
 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

19 §

19 §

Ennakkoratkaisu

Ennakkoratkaisu

Ajoneuvohallintokeskus voi hakemukselta antaa ennakkoratkaisun polttoainemaksua koskevien säännösten soveltamisesta. Ennakkoratkaisu annetaan enintään kahden vuoden pituiseksi ajanjaksoksi sille, jolle on tärkeää saada tieto lain soveltamisesta ajoneuvoonsa. Ennakkoratkaisun antamisesta peritään valtion maksuperustelain mukainen maksu.

Ajoneuvohallintokeskus voi hakemukselta antaa ennakkoratkaisun polttoainemaksua koskevien säännösten soveltamisesta. Ennakkoratkaisu annetaan enintään kahden vuoden pituiseksi ajanjaksoksi sille, jolle on tärkeää saada tieto lain soveltamisesta ajoneuvoonsa. Ennakkoratkaisun antamisesta peritään *eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetun lain (/2006)* mukainen maksu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
 20 .
